Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0098

Deviata správa o hospodárskej a sociálnej súdržnosti

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o deviatej správe o hospodárskej a sociálnej súdržnosti (2024/2107(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii,

– so zreteľom na článok 4, článok 162, články 174 až 178 a článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku[1] (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov[3],

---

1 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
2 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
3 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013[3],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 z 30. marca 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus)[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/558 z 23. apríla 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013 a (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o špecifické opatrenia na zabezpečenie mimoriadnej flexibility pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461 z 30. marca 2020, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 s cieľom poskytnúť finančnú pomoc členským štátom a krajinám rokujúcim o pristúpení k Únii, ktoré sú vážne postihnuté závažným ohrozením verejného zdravia[6],

---

1 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
2 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
3 Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
4 Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
5 Ú. v. EÚ L 130, 24.4.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/558/oj.
6 Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj.

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2221 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o dodatočné zdroje a vykonávacie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu obnovy po kríze spojenej s pandémiou ochorenia COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a na prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva (REACT-EU)[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/562 zo 6. apríla 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 223/2014, pokiaľ ide o Kohézne opatrenia na podporu utečencov v Európe (CARE)[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2039 z 19. októbra 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) 2021/1060, pokiaľ ide o dodatočnú flexibilitu na riešenie dôsledkov vojenskej agresie Ruskej federácie FAST (Flexibilná pomoc územiam) – CARE[3],

– so zreteľom na program URBACT pre udržateľnú spoluprácu miest, ktorý vznikol v roku 2002,

– so zreteľom na Urbánnu agendu pre EÚ z 30. mája 2016,

– so zreteľom na Územnú agendu 2030 z 1. decembra 2020,

– so zreteľom na deviatu správu o súdržnosti, ktorú Komisia uverejnila 27. marca 2024[4], a na oznámenie Komisie z 27. marca 2024 o deviatej správe o súdržnosti (COM(2024)0149),

– so zreteľom na štúdiu s názvom Budúcnosť súdržnosti EÚ: scenáre a ich vplyv na regionálne nerovnosti, ktorú uverejnila Výskumná služba Európskeho parlamentu v decembri 2024,

– so zreteľom na správu Komisie z februára 2024 s názvom Budovanie udržateľnej budúcnosti spoločne – Súdržnosť pre konkurencieschopnú a inkluzívnu Európu[5],

---

1 Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2221/oj.

2 Ú. v. EÚ L 109, 8.4.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/562/oj.

3 Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2039/oj.

4 Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, *Deviata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti*, 2024.

5 Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, *Spoločné vytváranie udržateľnej budúcnosti: súdržnosť pre konkurencieschopnú a inkluzívnu Európu“, skupina na vysokej úrovni pre budúcnosť politiky súdržnosti, február 2024*.

– so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 31. mája 2024 k deviatej správe Komisie o súdržnosti[1],

– so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 21. novembra 2024 s názvom Obnovená politika súdržnosti po roku 2027, pri ktorej sa na nikoho nezabudne – reakcia VR na 9. správu o súdržnosti a správu skupiny odborníkov na vysokej úrovni pre budúcnosť politiky súdržnosti,

– so zreteľom na správu s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti – stratégia konkurencieschopnosti pre Európu, ktorú uverejnila Komisia 9. septembra 2024,

– so zreteľom na dohodu prijatú 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (COP21) v Paríži (Parížska dohoda),

– so zreteľom na štúdiu s názvom Zjednodušenie kohéznych fondov EÚ: riešenie administratívnej záťaže a nadbytočnosti, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky Únie v novembri 2024[2],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 7. mája 2025 o nástroji pre rozvoj a rast pohraničných regiónov v EÚ (BRIDGEforEU)[3],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. mája 2022 s názvom Ľudia na prvom mieste, zabezpečenie udržateľného a inkluzívneho rastu a využívanie potenciálu najvzdialenejších regiónov EÚ (COM(2022)0198),

– so zreteľom na stanovisko vo forme listu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka[4],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. marca 2021 o politike súdržnosti a regionálnych stratégiách v oblasti životného prostredia v boji proti zmene klímy[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2021 o zvrátení demografických trendov v regiónoch EÚ pomocou nástrojov politiky súdržnosti[6],

---

1 Ú. v. EÚ C, C/2024/4668, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4668/oj.

2 Európsky parlament: tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, Generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, *Zjednodušenie kohéznych fondov EÚ – riešenie administratívnej záťaže a nadbytočnosti*, 2024.

3 Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

4 Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

5 Ú. v. EÚ C 494, 8.12.2021, s. 26.

6 Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 125.

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2021 o posilnení partnerstva s najvzdialenejšími regiónmi Únie[1],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 15. septembra 2022 o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v EÚ: ôsma správa o súdržnosti[2],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 21. novembra 2023 o možnostiach zvýšenia spoľahlivosti auditov a kontrol vykonávaných vnútroštátnymi orgánmi v rámci zdieľaného riadenia[3],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2023 o využití talentov v regiónoch Európy[4] ,

– so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2024 s názvom Politika súdržnosti v období 2014 – 2020 – vykonávanie a výsledky v členských štátoch[5],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj (A10-0066/2025),

A. keďže politika súdržnosti je jadrom politík EÚ a hlavným nástrojom EÚ na investovanie do udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja v celej EÚ a prispieva k cieľom Zelenej dohody v kontexte jej viacročných finančných rámcov na roky 2014 – 2020 a 2021 – 2027; keďže politika súdržnosti, ako sa stanovuje v zmluvách, je základom pre dobre fungujúci a prosperujúci vnútorný trh tým, že podporuje rozvoj všetkých regiónov EÚ, a najmä tých menej rozvinutých;

B. keďže politikou súdržnosti sa podporuje hospodárska, sociálna a územná konvergencia v EÚ, najmä zvyšovaním hrubého domáceho produktu členských štátov, napríklad v členských štátoch EÚ zo strednej a východnej Európy, ktorý vzrástol zo 43 % priemeru EÚ v roku 1995 na približne 80 % v roku 2023; keďže v deviatej správe o súdržnosti sa zdôrazňuje, že do konca roka 2022 sa politikou súdržnosti podporilo viac ako 4,4 milióna podnikov, v ktorých sa vytvorilo viac ako 370 000 pracovných miest; keďže sa v nej tiež zdôrazňuje, že politika súdržnosti prináša významnú návratnosť investícií a že každé euro investované do programov na roky 2014 – 2020 a 2021 – 2027 prinesie do roku 2030 1,3 eura dodatočného

---

1 Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 18.
2 Ú. v. EÚ C 125, 5.4.2023, s. 100.
3 Ú. v. EÚ C, C/2024/4207, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4207/oj.
4 Ú. v. EÚ C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
5 Ú. v. EÚ C, C/2024/6562, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

HDP v Únii; keďže politika súdržnosti predstavovala v priemere približne 13 % celkových verejných investícií v EÚ[1];

C. keďže v správe Komisie s názvom „Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ: hlavné úspechy a ďalší vývoj“, ktorá bola predložená spolu s deviatou správou o súdržnosti, sa zdôrazňuje, že 24,6 miliardy EUR, t. j. 8 % piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky zameraného na rozvoj vidieka, smeruje do investícií vo vidieckych oblastiach nad rámec investícií do poľnohospodárstva, čím sa vytvára priestor na diskusiu o budúcnosti vidieckych oblastí;

D. keďže v rokoch 2021 až 2027 sa v rámci politiky súdržnosti investuje viac ako 140 miliárd EUR do súbežnej zelenej a digitálnej transformácie[2] s cieľom pomôcť zlepšiť siete a infraštruktúru, podporiť ochranu prírody, zlepšiť zelené a digitálne zručnosti a podporiť tvorbu pracovných miest a služieb pre verejnosť;

E. keďže napriek všeobecne uznávanému a preukázanému pozitívnemu vplyvu politiky súdržnosti na sociálnu, hospodársku a územnú konvergenciu pretrvávajú značné problémy, najmä pokiaľ ide o rozdiely v rozvoji na nižšej ako celoštátnej úrovni, v rámci regiónov a v regiónoch, ktoré uviazli v pasci rozvoja, a o dosah zmeny klímy na demografiu, digitálnu a zelenú transformáciu a pripojiteľnosť, ale tiež na udržateľný hospodársky rozvoj, najmä v najmenej rozvinutých regiónoch a vo vidieckych a vzdialených regiónoch;

F. keďže politika súdržnosti a sektorové programy EÚ opakovane a efektívne pomáhajú regiónom účinne reagovať na núdzové situácie a asymetrické otrasy, akými boli napríklad kríza spôsobená ochorením COVID-19, brexit, energetická kríza a utečenecká kríza spôsobená ruskou inváziou na Ukrajinu, ako aj prírodné katastrofy, hoci je to dlhodobá, štrukturálna politika, nie mechanizmus krízového riadenia ani mechanizmus finančnej pomoci, ktorý sa má „automaticky“ použiť v núdzových situáciách; keďže tieto krízy oneskorili vykonávanie európskych štrukturálnych a investičných fondov, zatiaľ čo značná časť projektov financovaných z finančných prostriedkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF) bola z veľkej časti prevzatá z projektov, ktoré boli určené na investície v rámci politiky súdržnosti;

G. keďže napriek opatreniam, ktoré sa už prijali na obdobia 2014 – 2020 a 2021 – 2027, by sa regulačný rámec upravujúci využívanie a správu nástrojov a fondov politiky súdržnosti mal ešte viac zjednodušiť popri lepšom využívaní a vyvíjaní interoperabilných digitálnych nástrojov vrátane zriadenia digitalizovaných centier služieb na jednom mieste s cieľom zjednodušiť postupy, zvýšiť dôveru zainteresovaných strán, znížiť administratívnu záťaž, zvýšiť flexibilitu pri správe fondov a

---

1 Európska komisia, *Deviata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti*, op. cit.

2 Európska komisia: *Deviata správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti*, op. cit.

urýchliť platby nielen pre príslušné orgány, ale aj pre konečných príjemcov; keďže je potrebné rozšíriť možnosti flexibilnejšieho využívania finančných prostriedkov vrátane možnosti financovať vývoj výrobkov s dvojakým použitím; keďže je mimoriadne dôležité, aby sa každá budúca politika súdržnosti tvorila so strategickým impulzom počas celého obdobia financovania, ktorý by sa však mohol prehodnotiť v polovici obdobia;

H. keďže nízka miera, v súčasnosti iba 6 %, čerpania prostriedkov z fondov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 nie je spôsobená nedostatočnou potrebou zo strany členských štátov alebo regiónov, ale skôr následkom oneskorení pri schvaľovaní operačných programov, prechodného obdobia medzi finančnými rámcami, uprednostňovania nástroja NextGenerationEU vnútroštátnymi riadiacimi orgánmi, obmedzených administratívnych kapacít a zložitých byrokratických postupov; keďže členské štáty a regióny sa nemusia ponáhľať využiť všetky dostupné finančné prostriedky, pretože rátajú s možným predĺžením podľa pravidiel N + 2 alebo N + 3;

I. keďže radikálne zmeny regulačného rámca súdržnosti medzi jednotlivými programovými obdobiami prispievajú k vzniku neistoty medzi zodpovednými orgánmi a príjemcami, tzv. gold-platingu právnych predpisov, k zvýšeniu chybovosti (a s ňou súvisiacim negatívnym vplyvom na dobré meno a finančným dôsledkom), oneskoreniam vo vykonávaní a v konečnom dôsledku k nespokojnosti príjemcov i širokej verejnosti;

J. keďže niekedy existuje konkurencia medzi kohéznymi fondmi, núdzovými fondmi a sektorovými politikami;

K. keďže demografický vývoj je v jednotlivých regiónoch EÚ výrazne odlišný a predpokladá sa, že v niektorých členských štátoch bude počet obyvateľov v nadchádzajúcich rokoch klesať a v iných zase rásť; keďže k demografickým zmenám dochádza aj medzi regiónmi vrátane odchodu z najvzdialenejších regiónov, ale vo všeobecnosti sa považujú za odchody z vidieckych do mestských oblastí v rámci členských štátov, pričom ženy opúšťajú vidiecke oblasti vo väčšom počte ako muži, ale aj do metropolitných oblastí, kde sa obce v okolí veľkých miest stretávajú s ťažkosťami s investovaním do základnej infraštruktúry; keďže poskytovanie základných služieb, ako sú zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a doprava treba posilniť vo všetkých regiónoch s osobitným zameraním na vidiecke a odľahlé oblasti; keďže treba klásť väčší dôraz na oblasti postihnuté vyľudňovaním a nedostatočnými službami, čo si vyžaduje cielené opatrenia na podporu zotrvávania mladých ľudí v podobe podnikateľských projektov, kvalitného poľnohospodárstva a udržateľného cestovného ruchu;

L. keďže zohľadnenie starnutia populácie má zásadný význam pre zabezpečenie spravodlivosti medzi generáciami, a tým aj zvýšenú participáciu najmä medzi mladými ľuďmi;

M. keďže mestské oblasti sú zaťažené novými výzvami vyplývajúcimi z prílevu obyvateľstva do miest, ako aj z rastúcich cien bývania a energií, ktoré si vyžadujú nevyhnutný rozvoj bývania, nové opatrenia na ochranu životného prostredia a úspory energie, napríklad urýchlenú hĺbkovú renováciu na boj proti energetickej chudobe a podporu energetickej účinnosti; keďže politika súdržnosti EÚ by mala prispieť k tomu, aby bol trh s bývaním cenovo dostupný a prístupný pre všetkých obyvateľov EÚ, najmä pre domácnosti s nízkymi a so strednými príjmami, obyvateľov miest, rodiny s deťmi, ženy a mladých ľudí;

N. keďže účinné vykonávanie Urbánnej agendy EÚ môže posilniť schopnosť miest prispievať k cieľom súdržnosti, a tým zlepšiť kvalitu života občanov a zaručiť efektívnejšie využívanie finančných zdrojov EÚ;

O. keďže osobitnú pozornosť treba venovať vidieckym oblastiam, oblastiam zasiahnutým zmenami v priemysle a regiónom EÚ závažne a trvalo znevýhodneným prírodnými a demografickými podmienkami, únikom mozgov, rizikami spojenými s klímou a nedostatkom vody, ako sú najvzdialenejšie regióny, a najmä ostrovy na ich periférii alebo na periférii EÚ, riedko osídlené regióny, ostrovy, horské oblasti a cezhraničné regióny, ale aj pobrežné a prímorské regióny;

P. keďže útočná vojna Ruska proti Ukrajine vytvorila novú geopolitickú realitu, ktorá má významný vplyv na zamestnanosť, hospodársky rozvoj a príležitosti a všeobecné blaho obyvateľstva žijúceho v regiónoch hraničiacich s Ukrajinou, Bieloruskom a Ruskom, ako aj v kandidátskych krajinách, ako je Ukrajina a Moldavsko, ktoré si preto vyžadujú osobitnú pozornosť a podporu, a to aj prostredníctvom zodpovedajúceho prispôsobenia politiky súdržnosti; keďže v dôsledku tejto vojny hľadá bezprecedentný počet ľudí útočisko v EÚ, čo ešte viac zaťažuje miestne komunity a služby; keďže kolektívna bezpečnosť EÚ vo veľkej miere závisí od životaschopnosti a blahobytu regiónov ležiacich na vonkajších hraniciach EÚ;

Q. keďže osobitá situácia Severného Írska si vyžaduje individualizovaný prístup založený na prínosoch programov PEACE, ktorým sa preskúma, ako môže byť širšia politika súdržnosti prospešná v procese zmierenia;

R. keďže 79 % občanov, ktorí vedia o projektoch financovaných EÚ v rámci politiky súdržnosti, sa domnieva, že projekty financované EÚ

majú pozitívny vplyv na regióny[1], čo prispieva k proeurópskemu postoju;

S. keďže celková informovanosť o projektoch financovaných EÚ v rámci politiky súdržnosti sa od roku 2021[2] znížila o 2 percentuálne body, to znamená, že by sa mala presadzovať väčšia decentralizácia, aby sa politika súdržnosti ešte viac priblížila občanom;

1. trvá na tom, že regionálne a lokálne zameranie, prístup zameraný na konkrétne miesto a strategické plánovanie politiky súdržnosti, ako aj jej decentralizovaný model programovania a vykonávania založený na zásade partnerstva s posilneným uplatňovaním európskeho kódexu správania, zapojenie hospodárskych subjektov a subjektov občianskej spoločnosti a viacúrovňové riadenie sú kľúčovými a pozitívnymi prvkami tejto politiky a rozhodujú o jej účinnosti; je pevne presvedčený, že tento model politiky súdržnosti by sa mal naďalej uplatňovať vo všetkých regiónoch a podľa možnosti prehĺbiť ako hlavný dlhodobý investičný nástroj EÚ na znižovanie rozdielov, zaisťovanie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a podporu regionálneho a miestneho udržateľného rastu v súlade so stratégiami EÚ, ochranu životného prostredia a kľúčovým prostriedkom, ktorý prispieva ku konkurencieschopnosti a spravodlivej transformácii EÚ, a zároveň by mal pomáhať pri riešení nových budúcich výziev;

2. vyzýva na vymedzenie jasnej hranice medzi politikou súdržnosti a inými nástrojmi, aby nedochádzalo k prekrývaniu a hospodárskej súťaži medzi nástrojmi EÚ, na zabezpečenie komplementárnosti rôznych intervencií a na lepšiu viditeľnosť a čitateľnosť podpory EÚ; v tejto súvislosti konštatuje, že finančné prostriedky Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú viazané na hospodársky rozvoj, rast a nie sú konkrétne zamerané na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť medzi regiónmi; vyjadruje znepokojenie nad plánmi Komisie uplatňovať na európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) prístup založený na výkonnosti; uznáva, že mechanizmy založené na výkonnosti môžu byť nápomocné pri zefektívňovaní politiky a jej orientácii na výsledky, ale varuje pred univerzálnym zavádzaním tohto modelu a vyjadruje vážne pochybnosti o myšlienkach viazať vyplácanie EŠIF na plnenie centrálne určených reformných cieľov, a to tým skôr, ak reformné ciele nespadajú do kompetencie regionálnej úrovne;

3. namieta proti akejkoľvek forme centralizovanej reformy programov financovania EÚ zhora nadol, vrátane programov v rámci zdieľaného riadenia, ako sú politika súdržnosti a spoločná poľnohospodárska politika, a zasadzuje sa za väčšiu decentralizáciu rozhodovania na

---

1 Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku a Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu, *Informovanosť občanov o regionálnej politike EÚ a jej vnímanie*, rýchly prieskum Eurobarometra č. 531, 2023.

2 Rýchly prieskum Eurobarometra č. 531, op. cit.

miestnu a regionálnu úroveň; vyzýva na väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov a aktérov hospodárskej a občianskej spoločnosti do všetkých fáz programov EÚ v rámci zdieľaného riadenia, od prípravy a programovania až po realizáciu, vykonávanie a hodnotenie, pričom treba mať na pamäti, že hospodársky a sociálny rozvoj regiónov a územnú súdržnosť medzi nimi možno dosiahnuť len na základe dobrej spolupráce medzi všetkými aktérmi;

4. zdôrazňuje, že Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) zohráva kľúčovú úlohu popri fondoch politiky súdržnosti pri podpore vidieckych oblastí; zdôrazňuje, že koncepcia EPFRV musí byť v súlade s pravidlami fondov politiky súdržnosti s cieľom zvýšiť synergické účinky a uľahčiť projekty rozvoja vidieka financované z viacerých zdrojov;

5. je presvedčený, že politika súdržnosti môže svoju úlohu plniť naďalej len vtedy, ak bude mať k dispozícii dostatočné finančné prostriedky; zdôrazňuje, že to znamená, že na budúcu politiku súdržnosti bude treba vyčleniť značné finančné prostriedky na finančné obdobie po roku 2027; zdôrazňuje, že treba poskytovať dostatočne ambiciózne a ľahko dostupné finančné prostriedky, aby politika súdržnosti mohla aj naďalej plniť svoju úlohu hlavnej investičnej politiky EÚ a zároveň si ponechať flexibilitu na riešenie potenciálnych nových výziev vrátane možnosti financovať vývoj produktov s dvojakým použitím a umožniť miestnym orgánom, zainteresovaným stranám a príjemcom účinne podporovať miestny rozvoj; je presvedčený, že schopnosť pružne reagovať na nepredvídateľné výzvy by nemala byť na úkor jasného dlhodobého strategického zamerania a cieľov politiky súdržnosti;

6. podčiarkuje význam budúceho viacročného finančného rámca EÚ (ďalej len „VFR“) a preskúmania programov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 v polovici trvania pri formovaní budúcnosti politiky súdržnosti; pripomína, že v budúcom VFR na roky 2028 – 2034 je potrebná ambicióznejšia politika súdržnosti po roku 2027; žiada preto, aby sa v nadchádzajúcom VFR zabezpečilo, že politika súdržnosti dosiahne v reálnych číslach aspoň takú mieru financovania ako v súčasnom období; okrem toho žiada, aby politika súdržnosti zostala v novom VFR osobitným okruhom; zdôrazňuje, že politika súdržnosti by mala byť chránená pred štatistickými účinkami, ktoré môžu ovplyvniť legitímnosť regiónov zmenou priemerného HDP EÚ; opätovne zdôrazňuje potrebu nových vlastných zdrojov EÚ;

7. navrhuje preto, aby budúci VFR už od začiatku lepšie reagoval na nepredvídané potreby, a to aj dostatočnými rezervami a flexibilitou; v tejto súvislosti však zdôrazňuje, že politika súdržnosti nie je krízovým nástrojom a že by sa nemala odchyľovať od svojich hlavných cieľov, a to od svojho dlhodobého investičného charakteru; žiada, aby sa posilnil Fond solidarity Európskej únie, a to aj v oblasti predbežného financovania, aby sa znížila jeho byrokratická náročnosť a aby bol

ľahšie prístupný, s cieľom vytvoriť vhodný nástroj, ktorý by dokázal primerane reagovať na hospodárske, sociálne a územné dôsledky budúcich prírodných katastrof alebo núdzových zdravotných situácií; zdôrazňuje, že Európsky parlament musí mať primeranú kontrolu nad všetkými núdzovými fondmi a nástrojmi;

8. uznáva, že v konkrétnych prípadoch je potrebné používať aj nomenklatúru územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) 3, a to spôsobom, ktorý uznáva, že nerovnosti v rozvoji existujú vo všetkých regiónoch NUTS 2; zastáva názor, že regionálny HDP na obyvateľa musí zostať hlavným kritériom pri stanovovaní finančných prostriedkov pridelených členským štátom v rámci politiky súdržnosti; víta skutočnosť, že na základe vytrvalých výziev Európskeho parlamentu začala Komisia zvažovať ďalšie kritériá[1], ako sú emisie skleníkových plynov, hustota obyvateľstva, úroveň vzdelania a miera nezamestnanosti, aby poskytla lepší sociálno-ekonomický prehľad regiónov;

9. zdôrazňuje, že podmienenosť právnym štátom je zastrešujúcou požiadavkou, ktorou sa uznáva a presadzuje dodržiavanie zásad právneho štátu, a zároveň základným predpokladom finančnej podpory z politiky súdržnosti s cieľom zabezpečiť, aby sa zdroje Únie využívali transparentným, spravodlivým a zodpovedným spôsobom pri riadnom finančnom hospodárení; považuje za potrebné posilniť dodržiavanie zásad právneho štátu a základných práv a zabezpečiť, aby všetky opatrenia boli v súlade s podporou demokratických zásad, rodovej rovnosti a ľudských práv vrátane práv pracovníkov, práv osôb so zdravotným postihnutím a práv detí pri vykonávaní politiky súdržnosti; zdôrazňuje dôležitú úlohu Európskeho úradu pre boj proti podvodom a Európskej prokuratúry pri ochrane finančných záujmov Únie;

10. vyzýva na ďalšie úsilie o zjednodušenie, spružnenie a posilnenie synergií a zefektívnenie pravidiel a administratívnych postupov, ktorými sa riadia fondy politiky súdržnosti na úrovni EÚ, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, pri plnom využití technológií dostupných na zvýšenie prístupnosti a účinnosti, a na základe existujúceho a dobre zavedeného rámca zdieľaného riadenia, s cieľom posilniť dôveru medzi používateľmi, a tým podporiť účasť širšej škály hospodárskych subjektov a subjektov občianskej spoločnosti na podporovaných projektoch a maximalizovať vplyv fondov; vyzýva na ďalšie iniciatívy, ktoré umožnia lepšie čerpanie kohéznych fondov vrátane zvýšenej úrovne spolufinancovania, vyššieho predbežného financovania a rýchlejších úhrad investícií; žiada, aby miestna samospráva, najmä v menších obciach, bola technicky vyškolená na lepšie administratívne riadenie fondov;

---

[1] Európsky dvor audítorov, *Rýchle preskúmanie – Prideľovanie finančných prostriedkov na politiku súdržnosti na obdobie 2021 – 2027 medzi členské štáty*, marec 2019.

zdôrazňuje preto, že je dôležité posilniť zásadu jednotného auditu, ďalej rozšíriť možnosti zjednodušených nákladov a obmedziť duplicitné kontroly a audity, ktoré sa prekrývajú s vnútroštátnym a regionálnym dohľadom nad tým istým projektom a príjemcom, s cieľom eliminovať možnosť opakovania chýb v nasledujúcich rokoch vykonávania;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby regiónom poskytli väčšiu flexibilitu už vo fáze programovania s cieľom uspokojiť ich osobitné potreby a špecifiká a zdôrazňuje potrebu zapojenia ekonomických a aktérov občianskej spoločnosti; zdôrazňuje, že tematická koncentrácia bola kľúčovým prvkom zosúladenia politiky súdržnosti s cieľmi stratégie Európa 2020; žiada preto Komisiu, aby predložila všetky zistenia týkajúce sa realizácie tematickej koncentrácie a vyvodila závery pre budúce legislatívne návrhy;

12. uznáva, že zelená, digitálna a demografická transformácia predstavujú významné výzvy, no zároveň aj príležitosti na dosiahnutie cieľa hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; uznáva, že oblasti so štatisticky vysokými príjmami môžu ukrývať hospodárske problémy v regióne; uvedomuje si riziko zväčšovania regionálnych rozdielov, prehlbovania sociálnych nerovností a rastúcej „geografie nespokojnosti“ v súvislosti s procesom transformácie; zdôrazňuje potrebu dosiahnuť ciele EÚ v oblasti udržateľnosti a klímy a zachovať spoločný hospodársky rast posilnením konkurencieschopnosti Únie; požaduje preto vypracovanie európskej stratégie, ktorá zaručí harmonický rast v rámci Únie a bude zodpovedať špecifickým potrebám príslušných regiónov; opätovne potvrdzuje svoj záväzok pokračovať v zelenej a digitálnej transformácii, pretože to vytvorí príležitosti na zlepšenie konkurencieschopnosti EÚ; zdôrazňuje potrebu investovať do projektov infraštruktúry, ktoré zlepšujú prepojenosť, najmä v udržateľnej a inteligentnej doprave, a do energetických a digitálnych sietí, tak aby všetky regióny, vrátane odľahlých a menej rozvinutých regiónov, boli plne integrované do jednotného trhu a spravodlivo využívali príležitosti, ktoré ponúka; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu podporovať rozvoj ekologických priemyselných odvetví, podporovať miestne špecifiká a tradície v záujme zvýšenia odolnosti hospodárskych odvetví a občianskej spoločnosti voči budúcim výzvam;

13. naliehavo žiada, aby politika súdržnosti bola aj naďalej v súlade s úsilím o zvýšenie inovácií a dokončenie jednotného trhu EÚ v nadväznosti na závery Draghiho správy o európskej konkurencieschopnosti; v súvislosti s regionálnymi rozdielmi zdôrazňuje problém pretrvávajúcich nerovností v oblasti inovácií a zasadzuje sa za prispôsobený, miestne orientovaný prístup k podpore inovácií a hospodárskej konvergencie medzi regiónmi a k zmenšovaniu inovačnej priepasti; vyzýva na posilnenie úlohy miestnych a regionálnych inovácií pri budovaní

konkurencieschopných výskumných a inovačných ekosystémov a podpore územnej súdržnosti; dáva do pozornosti nové iniciatívy EÚ, ako sú regionálne inovačné údolia a partnerstvá pre regionálne inovácie, ktorých cieľom je prepojiť územia s rôznymi úrovňami inovačnej výkonnosti a riešiť inovačnú priepasť; domnieva sa, že týmto prístupom sa posilní regionálna autonómia, umožní miestnym a regionálnym samosprávam formovať politiky a ciele EÚ v súlade s ich špecifickými potrebami, charakteristikami a kapacitami a zároveň sa zachová zásada partnerstva;

14. je presvedčený, že politika súdržnosti musí aj naďalej presadzovať zásadu spravodlivej transformácie a riešiť osobitné potreby regiónov, pričom na žiadne územie a na nikoho sa nesmie zabudnúť; žiada, aby sa pokračovalo vo financovaní procesu spravodlivej transformácie, pričom Fond na spravodlivú transformáciu bude plne začlenený do nariadenia o spoločných ustanoveniach a bude mať k dispozícii posilnené finančné prostriedky na programové obdobie po roku 2027; zdôrazňuje však, že je potrebné posúdiť vplyv Fondu na spravodlivú transformáciu na transformáciu oprávnených regiónov a zároveň zabezpečiť, aby zostal súčasťou politiky súdržnosti, a na základe zistení a konkrétnych opatrení na zabezpečenie hospodárskeho a sociálneho blahobytu dotknutých komunít spresniť jeho prístup v novom VFR;

15. zdôrazňuje, že treba zlepšiť vzťah medzi politikou súdržnosti a správou hospodárskych záležitostí EÚ a zároveň sa vyvarovať represívnemu prístupu; zdôrazňuje, že európsky semester by mal byť v súlade s cieľmi politiky súdržnosti podľa článkov 174 a 175 ZFEÚ; vyzýva na zapojenie regiónov do plnenia týchto cieľov a na posilnenie územného prístupu; vyzýva na prehodnotenie koncepcie makroekonomickej podmienenosti a na preskúmanie možnosti nahradiť túto koncepciu novými formami podmienenosti, ktoré by lepšie odrážali nové výzvy;

16. je znepokojený rastúcim počtom regiónov v pasci rozvoja, ktoré hospodársky stagnujú a trpia prudkým demografickým poklesom a obmedzeným prístupom k základným službám; žiada preto úpravu spolufinancovania projektov zameraných na posilnenie základných služieb smerom nahor; vyzdvihuje význam nástrojov politiky súdržnosti pri podpore rôznych regiónov a miestnych oblastí zápasiacich s demografickými zmenami, ktoré ovplyvňujú účinné právo obyvateľov na pobyt, ktoré zahŕňajú okrem iného výzvy súvisiace s vyľudňovaním, starnutím obyvateľstva, rodovou nerovnováhou, únikom mozgov, nedostatkom zručností a nerovnováhou pracovných síl v jednotlivých regiónoch; uznáva potrebu cielených ekonomických stimulov a štrukturálnych zásahov proti týmto javom; v tejto súvislosti vyzýva na vykonávanie cielených programov na prilákanie, rozvoj a udržanie talentov, najmä v regiónoch, v ktorých dochádza k značnému odlivu kvalifikovaných pracovníkov, a to podporou vzdelávacích, kultúrnych,

podnikateľských a inovačných ekosystémov, ktoré zodpovedajú miestnym a regionálnym hospodárskym potrebám a príležitostiam;

17. uznáva význam podpory a financovania osobitných riešení pre regióny s dlhodobými a vážnymi hospodárskymi ťažkosťami alebo s vážnym trvalým prírodným a demografickým znevýhodnením; opakuje potrebu zachovať a zlepšiť poskytovanie kvalitných základných služieb (ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť), dopravu a digitálnu prepojenosť týchto regiónov, podporiť ich hospodársku diverzifikáciu a tvorbu pracovných miest a pomôcť im reagovať na výzvy, ako je dezertifikácia vidieka, starnutie obyvateľstva, chudoba, vyľudňovanie, osamelosť a izolácia, ako aj nedostatok príležitostí pre zraniteľné osoby, ako sú osoby so zdravotným postihnutím; zdôrazňuje, že je potrebné uprednostniť rozvoj a primerané financovanie strategických odvetví, ako sú energia z obnoviteľných zdrojov, udržateľný cestovný ruch, digitálne inovácie a infraštruktúra, a to spôsobom, ktorý je prispôsobený hospodárskemu potenciálu a zdrojom každého regiónu, s cieľom vytvoriť širšie podmienky na endogénny rast a vyvážený rozvoj vo všetkých regiónoch, najmä vo vidieckych, vzdialených a menej rozvinutých regiónoch, pohraničných regiónoch, na ostrovoch a v najvzdialenejších regiónoch; pripomína význam pevných vzťahov medzi vidiekom a mestom a osobitnú podporu pre ženy žijúce na vidieku;

18. zdôrazňuje potrebu individuálneho prístupu k najvzdialenejším regiónom vymedzeným v článku 349 ZFEÚ, ktoré čelia ojedinelým a kumulatívnym štrukturálnym výzvam z dôvodu ich odľahlosti, malej veľkosti trhu, zraniteľnosti voči zmene klímy a hospodárskej závislosti; zdôrazňuje, že tieto trvalé obmedzenia vrátane malej veľkosti domáceho hospodárstva, veľkej vzdialenosti od európskeho kontinentu, umiestnenia v blízkosti tretích krajín, dvojitého ostrovného charakteru pre väčšinu z nich a obmedzenej diverzifikácie výrobného odvetvia majú za následok dodatočné náklady a nižšiu konkurencieschopnosť, v dôsledku čoho je ich prispôsobenie zelenej a digitálnej transformácii mimoriadne zložité a nákladné; zdôrazňuje ich veľký potenciál na ďalší rozvoj kľúčových odvetví okrem iného prostredníctvom zlepšenia regionálnej prepojenosti, ako sú modrá ekonomika, udržateľné poľnohospodárstvo, energia z obnoviteľných zdrojov, vesmírne činnosti, výskum alebo ekoturistika; opakuje svoju dlhodobú výzvu Komisii, aby náležite zvážila vplyv všetkých nových návrhov právnych predpisov na najvzdialenejšie regióny s cieľom zabrániť neprimeranému regulačnému zaťaženiu a nepriaznivým účinkom na hospodárstva týchto regiónov;

19. zdôrazňuje skutočnosť, že mestá a metropolitné oblasti zápasia s vlastnými výzvami, ako sú veľké ostrovy chudoby, problémy s bývaním, dopravné zápchy a zlá kvalita ovzdušia, ktoré predstavujú výzvy pre sociálnu a hospodársku súdržnosť ako dôsledok

nesúrodého územného rozvoja; zdôrazňuje potrebu osobitnej agendy pre mestá a vyzýva na prehĺbenie ich väzieb s funkčnými mestskými oblasťami, do ktorých patria aj menšie mestá a obce, s cieľom zabezpečiť, aby boli hospodárske a sociálne prínosy rovnomernejšie rozložené na celom území; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť koordináciu medzi iniciatívami Urbánnej agendy EÚ a nástrojmi politiky súdržnosti a uprednostňovať integrovaný prístup, ktorý zohľadňuje územné špecifiká a vznikajúce výzvy; okrem toho vyzýva na priamejší prístup regionálnych a miestnych orgánov, ako aj miest a mestských orgánov k finančným prostriedkom EÚ, a to okrem iného prostredníctvom širšieho využívania integrovaných územných investícií (IÚI);

20. zdôrazňuje potrebu pokračovať v investíciách do cenovo dostupného bývania v rámci politiky súdržnosti a posilniť ich, pričom uznáva jeho význam v regiónoch i v mestách; zdôrazňuje, že je potrebné podporiť zmeny týkajúce sa investícií do bývania nad rámec dvoch súčasných možností (energetická efektívnosť a sociálne bývanie); zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú politika súdržnosti zohráva pri zavádzaní a koordinácii týchto iniciatív; okrem toho sa domnieva, že je dôležité zahrnúť do iniciatívy URBACT aj cenovú dostupnosť bývania;

21. zdôrazňuje strategický význam silných vonkajších pohraničných regiónov pre bezpečnosť a odolnosť EÚ; vyzýva Komisiu, aby podporovala členské štáty a regióny postihnuté útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, zvlášť regióny na východnej hranici EÚ, a to revíziou usmernení o regionálnej štátnej pomoci[1], špeciálnymi nástrojmi a investíciami v rámci politiky súdržnosti a aby ich nabádala čo najviac a flexibilne využívať možnosti fondov politiky súdržnosti vrátane Interregu pri vyrovnávaní sa so škodlivými sociálno-ekonomickými dôsledkami vojny na ich obyvateľstvo a územia; okrem toho vyzýva na podporu regiónov susediacich s kandidátskymi krajinami, ako sú Ukrajina a Moldavsko, s cieľom posilniť ich väzby a podporiť ich integráciu do EÚ;

22. zdôrazňuje pridanú hodnotu územnej spolupráce vo všeobecnosti a najmä cezhraničnej spolupráce; zdôrazňuje význam programu Interreg pre cezhraničné regióny vrátane najvzdialenejších regiónov; zdôrazňuje jeho dôležitú úlohu pri ich rozvoji a pri prekonávaní cezhraničných prekážok, okrem iného vrátane budovania cezhraničnej dôvery, rozvoja dopravných spojení, identifikácie a znižovania právnych a administratívnych prekážok a zvyšovania poskytovania a využívania cezhraničných verejných služieb; považuje program Interreg za hlavný nástroj EÚ na riešenie pretrvávajúcich cezhraničných prekážok, ktorým čelia záchranné služby, a navrhuje, aby sa na tieto služby kládol väčší dôraz; zdôrazňuje skutočnosť, že cezhraničné oblasti vrátane oblastí na vonkajších hraniciach EÚ,

---

[1] Oznámenie Komisie z 29. apríla 2021 s názvom Usmernenia o regionálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 153, 29.4.2021, s. 1).

ktoré hraničia s agresorskými krajinami, často čelia špecifickým výzvam; je presvedčený, že pohraničné regióny EÚ, ktoré čelia viacerým výzvam, treba podporovať, a zastáva názor, že im treba poskytnúť viac prostriedkov; víta nové nariadenie o BRIDGEforEU; zdôrazňuje význam malých a cezhraničných projektov a zdôrazňuje potrebu ich účinnej realizácie na mieste; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty aktívne podporovať kampane na zvyšovanie informovanosti v pohraničných regiónoch s cieľom maximalizovať vplyv cezhraničnej spolupráce;

23. pripomína, že je potrebné „podporovať súdržnosť“ a nespoliehať sa len na zásadu „nenarušiť súdržnosť“, to znamená, že žiadne opatrenie by nemalo prekážať konvergencii ani posilňovať regionálne rozdiely; vyzýva na prísnejšie začlenenie týchto zásad ako prierezovej zásady do všetkých politík EÚ s cieľom zabezpečiť, aby podporovali ciele sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti, ako sa uvádza v článkoch 3 a 174 ZFEÚ; ďalej vyzýva Komisiu, aby vydala konkrétne usmernenia o tom, ako vykonávať a presadzovať tieto zásady vo všetkých politikách EÚ, pričom by mala venovať osobitnú pozornosť vplyvu právnych predpisov EÚ na konkurencieschopnosť menej rozvinutých regiónov; pripomína, že nové legislatívne návrhy musia náležite zohľadňovať miestne a regionálne podmienky; navrhuje, aby Komisia čerpala z inovatívnych nástrojov, ako je RegHub (sieť regionálnych centier), ktoré zbierajú údaje o vplyve politík EÚ v regiónoch; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné posilniť hodnotenie územného vplyvu právnych predpisov EÚ a zároveň posilniť územné aspekty iných príslušných politík; trvá na tom, že podpora súdržnosti by sa mala chápať aj ako spôsob posilňovania solidarity a vzájomnej podpory medzi členskými štátmi a ich regiónmi; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pokračovali vo svojom úsilí o komunikáciu a zviditeľnenie prínosov politiky súdržnosti, aby občanom ukázali hmatateľný vplyv EÚ a aby slúžili ako kľúčový nástroj na riešenie euroskepticizmu; víta spustenie viacjazyčnej verzie platformy Kohesio;

24. so znepokojením konštatuje, že v posledných rokoch došlo k výraznému poklesu primeraných úrovní vnútroštátneho financovania členských štátov vo vzťahu k ich chudobnejším regiónom; pripomína, že je dôležité dodržiavať pravidlo EÚ o doplnkovosti; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že vnútroštátne orgány budú pri navrhovaní a realizácii projektov štrukturálnych a investičných fondov náležite zohľadňovať aj vnútornú súdržnosť;

25. trvá na tom, že okrem prispôsobenia sa regionálnym potrebám je potrebné prispôsobiť politiku súdržnosti najmenším, t. j. finančné prostriedky musia byť dostupné pre najmenšie projekty a nositeľov projektov; poukazuje na to, že ich iniciatívy sú často najinovatívnejšie a majú významný vplyv na rozvoj vidieka; opakuje, že tieto finančné prostriedky by mali byť dostupné pre všetkých bez ohľadu na ich veľkosť alebo rozsah; schvaľuje výzvu Združenia pre súdržnosť s

názvom Pre politiku súdržnosti po roku 2027, pri ktorej sa na nikoho nezabudne;

26. zdôrazňuje, že oneskorenia v rokovaniach o VFR spolu so skutočnosťou, že členské štáty kládli väčší dôraz na programovanie finančných prostriedkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, viedli k značnému oneskoreniu programového obdobia 2021 – 2027; zdôrazňuje význam včasnej dohody v budúcom rámci, a preto žiada, aby sa nariadenie o spoločných ustanoveniach a rokovania o rozpočte dokončili aspoň rok pred začiatkom nového obdobia financovania, tak aby členské štáty mohli včas vypracovať svoje vnútroštátne a regionálne stratégie financovania s cieľom zabezpečiť úspešný prechod na ďalšie obdobie financovania aj pokračovanie existujúcich projektov financovaných z EŠIF;

27. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Európskemu výboru regiónov a národným a regionálnym parlamentom členských štátov.